



Kumlan

Informationsblad för Kumla kommun

Årgång 35 Nr 4/2003

Skogstorpsskolan

sid 4-5

Vattenrening i Kvarntorp

sid 10-11

Nyårsfirande

sid 12



Våga förändra

Det huvudsakliga arbetet som heltidsarvoderad politiker och ordförande i kommunstyrelsen är att bevaka den kommunala ekonomin.

Text: Kommunalrådet Dan-Åke Moberg

DET VORE MÅNGA GÅNGER roligare att enbart få ägna sig åt att förverkliga de politiska visioner och mål som är grunden för det partipolitiska arbetet och som kommunens invånare i allmänna val gett sitt omdöme om. Ett politiskt mål eller löfte är i och för sig att ha en långsiktig, stabil ekonomi för Kumla kommun.

TYVÄRR SÅ ÄR de ekonomiska resurserna begränsade och ofta blir politiken att utifrån den ekonomiska verkligheten styra mot de mål vi angett. Perspektivet blir lite annorlunda än vad vi kanske själva önskar – ekonomin blir många gånger överordnad den politiska viljan. Ser vi oss omkring i vårt eget län och i landet som helhet ska vi kanske ändå inte klaga. Kumla har under en följd av år haft en god utveckling. Antalet invånare ökar stadigt, ekonomin är i grunden stabil och vi har år efter år kunnat utveckla den kommunala servicen.

SER VI UTANFÖR landets gränser är våra problem i Kumla och i landet som helhet många gånger endast marginella.

ÄNDÅ, i vårt dagliga arbete är ekonomin central och viktig. Vi skall betala löner och vi skall köpa in material och varor av alla de slag till de verksamheter vi bedriver. Kommunens verksamhet är omfattande. Vi brukar beskriva den kommunala verksamheten som en diversehandel i allt från omsorg av små barn till vård i livets slutskede. Vi bygger gator och vägar, tillhandahåller dricksvatten och tar hand om avfall i olika former. Vi är ca 1 700 anställda som skall ta ansvar för att Kumla fungerar under årets alla dagar. Ibland får vi höra att kultur- och fritidsverksamheten, musikskolan eller tekniska verksamheten inte är lika viktig som övriga verksamheter och därför bör stå tillbaka. Kanske kan det vara så i det korta perspektivet och i ett mycket trängt läge.

MEN SKALL KUMLA VARA TRIVSAMT att bo och leva i och skall vi locka barnfamiljer och andra till oss så behövs alla de kommunala verksamhetsområden vi bedriver idag. Då är alla lika viktiga. Däremot och vilket anknyter till rubriken för denna krönika så

I detta nummer:

2-3	Våga förändra	12	Nyårsfirande i Kumla	19	Kumlahallen
4-5	Skogstorpsskolan	13	Ishallen	20-21	Regeringen vill förbättra folkhälsan
6-7	Viktigt meddelande till allmänheten	14	Virus och bakterier	22-23	3 år med Barnkonventionen
8	Kumla Musikskola	15	Kumla kommuns kulturpris	24	Konstsidan
9	Amazonliv	16-17	Långvariga Elavbrott		
10-11	Vattenrening i Kvarnorp	18	Bokbussen		

kan kanske saker och ting göras på annat sätt, omprövas med en ny inriktning. Allt behöver inte se lika ut över åren.

VARJE ÅR FLYTTAR ca 700 människor ut från vår kommun och ca 800 flyttar in. Det innebär ständigt förändrade krav och förutsättningar i allt ifrån barnomsorg till skola och äldreomsorg. Det påverkar behovet av nya tomter, vägar, vatten och avlopp med mera och det ställer förväntningar om utbud av kultur liksom idrotts- och fritidsaktiviteter.

ANNAT SOM PÅVERKAR kommunen och vår ekonomi är exempelvis antalet sjukskrivningar och arbetslöshetens förändringar. Detta gäller såväl i vår kommun som landet i helhet. Sjukskrivningarna i Kumla och i

"Det är oftast värt försöket att ändra. Blir det fel får man pröva ett annat sätt eller ta ett steg tillbaka till det gamla."

landet har under senare år ökat kraftigt och innebär stora påfrestningar i all offentlig ekonomi. Det berör landstinget i direkta kostnader för läkarbesök m m och för staten innebär det dels minskade skatteintäkter dels mycket stora kostnader för sjukersättning m m. För kommunsektorn innebär det i sin tur att staten inte har utrymme att föra över lika mycket pengar i statligt stöd till kommunerna. Sjukskrivningarna minskar också de direkta kommunala skatteintäkterna. Man kan med andra ord tala om kedjeeffekter på den offentliga ekonomin – alla får det sämre när det går dåligt – och omvänt – det blir bättre på alla håll i goda tider.

MOTSVARANDE EFFEKTER på den offentliga ekonomin gäller för våra arbetslösa. Så

det absolut bästa vore givetvis att vi slapp en omfattande arbetslöshet och att vi hade ett så bra samhälle att sjukskrivningarna var ett minimum. Så är det ju tyvärr inte.

Därför är mycket av det politiska arbetet i kommunen att balansera ekonomin och den verklighet som omger oss mot ambitioner, önskemål och förväntningar i de kommunala verksamheterna.

EGENTLIGEN ÄR DET i sig en spännande utmaning att försöka styra verksamheten så att vi över tiden kan utveckla och förbättra Kumla utan att därför begära ökad skatt av Er kommuninvånare.

Det ligger också ett stort ansvar på kommunens politiker i våra nämnder och slutligen på all vår personal att våga ifrågasätta redan befintlig verksamhet. Behövs den, kan den göras bättre, kan vi hitta nya arbetsmetoder och vägar?

DET KAN LÅTA ENKELT att sitta "på läktaren" som central politiker och ha synpunkter på verksamheten. Vi vet att det ständigt sker stora förändringar i kommunen och att det därför är viktigt att ständigt pröva om redan befintliga verksamheter kan utföras på annat sätt. Det behöver inte bli sämre för att man förändrar. En förändring innebär förhoppningsvis att man skapar utrymme för nya aktiviteter inom den egna verksamheten eller på annat håll i kommunens breda utbud.

DET ÄR OFTAST VÅRT försöket att ändra. Blir det fel får man pröva ett annat sätt eller ta ett steg tillbaka till det gamla. Det är inte fel att våga prova. Är vi delaktiga i förändringen och också lyckas så ökar ofta arbetsglädjen och gemenskapen.

God Jul och Gott Nytt År! ■



Skogstorpsskolan

November 2001 beslutades om byggnation av ny skolenhet i nordvästra Kumla för barn/ungdomar mellan 1 och 16 år. Bakom beslutet låg bl a ett ökat behov av lokaler för förskola och grundskola samt en vilja att ha tre skolor i Kumla med möjlighet att gå t o m skolår 9.

Text: Marie Holm, Rektor Skogstorpsskolan och områdeschef Norra skolområdet

Bakgrund

Nämnden beslutade att tankarna bakom Skola 2000 skulle vara utgångspunkt för pedagogiken. Det beslutades vidare att en tydlig röd tråd skulle finnas för all verksamhet för barn mellan 1 och 16 år, att skolan skulle fungera som grannskapsskola och vara en samlingsplats där barn och vuxna hade tillgång till lokaler både dag och kvällstid, vardag som helg. Samverkan med föreningsliv och näringsliv ansågs som viktigt. En skola som skulle vara byggd på ett miljömedvetet sätt och som skulle ta tillvara närheten till naturen.

Ett referensgruppsarbete startade med personal från de olika förvaltningarna. Elevråd och föräldrar var också representerade. Efter de önskemål och förslag som framkom ur denna grupp s arbetade ritade kommunens arkitekt, Per Flodström, den skolbyggnad som i dag håller på att byggas upp.

Skola 2000

Vad betyder då Skola 2000? Inom skolans område pågår ständigt forskning kring upp-

draget, hur vi kan utveckla och förbättra verksamheten, hur barnen lär, vilka goda betingelser som bör finnas för att man ska främja barns lärande mm mm. Detta ska naturligtvis ligga till grund för allt arbete som bedrivs inom vår förvaltning. Vid en nybyggnation finns möjlighet att utforma lokalerna så dessa anpassas på bästa möjliga sätt för den pedagogik som ska bedrivas. Skola 2000 ser lokalernas utformande som en viktig del i det pedagogiska arbetet. Skola 2000 vill vara en modern arbetsplats för barn och vuxna där hänsyn tagits till aktuell skolforskning och aktuella styrdokument.

"...ser lokalernas utformande som en viktig del i det pedagogiska arbetet."

Skola 2000 är ett skolutvecklingsprojekt som påverkar främst:

Arbetsorganisation - små skolor i den stora - stor befogenhet till arbetslaget - organisation i arbetslag istället för klasser.

Lokaler - modern arbetsplats för barn och vuxna - funktionell miljö för lärande.

Pedagogik - elevaktivt arbetssätt med längre arbetspass - tillvarata elevernas intresse och bygga på individens ansvarstagande för sitt lärande.

Uppagningsområde

De barn och ungdomar som bor i nordvästra delen av Kumla hör till Skogstorpsskolans upptagningsområde. Det stora flertalet har tidigare tillhört Hagaskolan. Hagaskolan får färre elever och därmed ges plats för barn i förskoleåldrarna. Från Stene skola kommer också elever som ska gå på Skogstorp. Det gäller de som bor i ex Hörsta, Vallersta och runt Hagaby. Från årskurs 6 kommer samtliga elever inom Norra skolområdet att gå på Skogstorp, alltså även elever från Ekeby och Haga.

"...skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn skall kunna utvecklas rikt och mångsidigt."

Byggnation

Skogstorpsskolan kommer byggas i tre etapper. Kommunen har som avsikt att bygga skolan utan att ta lån vilket kan möjliggöras när investeringar sprids över flera år. "Första spadtaget" togs i maj 2003 och etapp 1 kommer vara klar för inflytt hösten 2004. Ca 300 barn/ungdomar kommer då finnas på skolan. Två förskoleavdelningar för barn mellan 1 och 5 år, en arbetsenhet för elever från förskoleklass till år 2 samt arbetsenheter för elever i skolår 6-8.

Till årsskiftet 04/05 kommer etapp 2 vara klar och etapp 3, vilken består av idrottshallen, kommer vara klar under våren

2005. Hösten 2005 kommer det därmed vara helt klart och då ska samtliga skolår finnas på skolan.

Dagsläget

Idag finns fem klasser på Vialundskolan vilka tillhör Skogstorpssatelliten. De går i skolår 6 och 7 och kommer från Hagaskolan. De kommer tillsammans med sina lärare flytta in på Skogstorpsskolan till hösten. På Hagaskolan finns idag en förskoleklass och en skolår 1 vilka består av barn som ska till Skogstorpsskolan under nästa läsår. Dessutom kommer de fem som idag går på Hagaskolan och Ekeby skola att börja på Skogstorp nästa läsår, samt några elever vilka idag går i skolår 5 och 6 på Stene skola.

Det är med stor glädje vi kunnat konstatera att intresset har varit mycket stort bland lärare att arbeta på Skogstorp. Det var väldigt många sökande på tjänsterna som finns idag och det ringer eller mailas med jämna mellanrum förfrågningar från intresserade lärare om när nästa ansökningsomgång kommer ut. Idag har drygt ett tital sin tjänst på Skogstorp. Under våren ska denna grupp mer än fördubblas.

Läroplanen

Under arbetet med framtagandet av tankar kring Skogstorpsskolan har ett citat från Läroplan för grundskolan funnits med som ledstjärna: *"Strävan skall vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling."*

Dessutom ett citat från Läroplan för förskolan: *"...skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn skall kunna utvecklas rikt och mångsidigt."* Detta vill vi förverkliga även på Skogstorpsskolan. ■

Viktigt meddelande till allmänheten

VMA är en förkortning för Viktigt Meddelande till Allmänheten. Ett VMA används för att så snabbt som möjligt få ut information och varningar till allmänheten.

Text: Sara Klerestam, Beredskapssamordnare

DET ÄR RÄDDNINGSLIEDAREN som begär ett VMA vid en brand eller vid en situation där kommunen och dess medborgare utsätts för påfrestningar. Det kan handla om händelser som är viktiga för allmänheten att känna till, t ex miljöolyckor, stora elavbrott, utsläpp eller något liknande.

VMA kan aktiveras via utomhussignaler, så kallade tyfoner.

TYFONSIGNALEN VIKTIGT MEDDELANDE ljuder i 7 sekunder med 14 sekunders paus under minst 2 minuter. Signalen åtföljs av information i radio om händelsen, och där kan man också få råd och anvisningar.

NÄR FARAN ÄR ÖVER startas signalen *Faran Över*, och den ljuder i ca 30 sekunder.

När du hör signalen ska du:

1. Söka skydd inomhus
 2. Stänga dörrar, fönster och ventiler
 3. Lyssna på radion för information.
- Använd främst lokalradions kanal P4.

Det finns två olika VMA-meddelanden, varningsmeddelanden och informationsmeddelanden.

VARNINGSMEDDELANDET SÄNDS omedelbart i en situation där det finns en risk för skada på liv, egendom eller miljö. Ett varningsmeddelande sänds alltid via media när VMA signalen är utlöst. Ett varningsmeddelande kan dock även läsas upp i radio utan en föregående tyfonsignal.



INFORMATIONSMEDDELANDEN används för att förebygga och begränsa skador på människor, egendom eller miljö. Detta meddelande behöver inte sändas omedelbart i media utan det kan vänta till ett lämpligt tillfälle. De allra flesta VMA meddelanden är informationsmeddelanden, och de föregås inte av någon tyfonsignal.

Information om en händelse ges främst i riks- eller lokalradion, men Sveriges Television och Svt Text, sidan 599, har också möjlighet att informera om lägesutvecklingen. De kommersiella TV-kanalerna, TV 4, Z-TV, TV3 och Kanal 5, samt de kommersiella radiostationerna har numera också möjlighet att ge sina lyssnare tillgång till VMA.

SIGNALERNA Viktigt Meddelande och Faran Över provas klockan 15.00 den första helgfria måndagen i mars, juni, september och december.

KUMLA HAR 9 TYFONER som är placerade på strategiska platser i kommunen. Alla larmaggregat är inkopplade såväl i fredssom i krigstider. Det finns ytterligare några larmaggregat i Kvarntorp som är belägna vid industriområdet samt i det närliggande bostadsområdet.

VMA signalen utlöses från huvudbrandstationen i Örebro eller från Kumla brandstation. Tyfonerna vid Kvarntorps industriområde utlöses på plats av räddningsledaren vid en händelse.

ETT BESLUT OM ATT utlösa signalen Viktigt Meddelande fattas oftast av räddningsledaren vid Nerikes Brandkår, men även brandchef, polischef, länsstyrelsen, luftfartsverket och kustbevakningen kan besluta i frågan. Det är dock räddningsledaren som är ytterst ansvarig för att information lämnas och att allmänheten varnas vid en allvarlig olycka.

VID FRÅGOR OM VMA kan ni kontakta Ingvar Eriksson vid Nerikes Brandkår, tel 019-20 86 50. Vi kan även rekommendera ett besök på Nerikes Brandkårs hemsida www.nerikesbrandkar.se

HAR NI ANDRA FRÅGOR som rör kommunens beredskap eller krishanteringsförmåga är ni välkommen att ringa till Sara Klerestam, tel 019-58 81 22. ■

Välkommen med ansökan om medel ur ICA/BOB Stipendiefond 2004

Fondens ändamål är att främja kultur- eller idrottsverksamhet i Kumla kommun genom stipendier till personer från Kumla för utbildning inom något kulturområde eller för personlig satsning inom något idrottsgren.

Ansökan skall ha inkommit senast måndag 26 april 2004 till Kumla kommun under adress: Kultur- och fritidskontoret, 692 80 Kumla.

Ytterligare upplysningar lämnas av kulturavdelningen, Mats Runering, tel 019-58 81 97, 070-55 88 116 eller e-post: mats.runering@kumla.se





Kumla Musikskola

Musikskolan har en lång tradition bakom sig och har viktiga steg att ta i en framtid där lärandet och uttrycken blir allt viktigare.

Text: Mats Öhlund, Musikledare

KAN LÄRANDET VARA en livslång lust, en skapande process där alla sinnen deltar? Kan fantasi, kreativitet och konstnärliga uttryck bli en del i all undervisning och allt lärande? Kan kultur och konstnärligt skapande vara en del av skolans vardag? Många är frågorna runt ämnet lärande, och viktigare blir de att besvara. Ur vårt perspektiv och med våra erfarenheter tror vi att det är möjligt och rent av nödvändigt för utvecklingen.

MUSIKSKOLAN IDAG BESTÅR AV ca 500 elever som spelar olika instrument och vi har även rockband, blåsorkestrar, stråkorkestrar, folkmusikgrupp, körer, storband, ja över 20 grupper som spelar ihop. Musikskolan uppträdde under året 2002 vid nästan 100 tillfällen, vilket vi tycker är väl godkänt. Under de senaste åren har utvecklingen gått till att samverka med andra och inte minst med musik- och kulturskolorna i Hallsberg och Askersund. Idag har vi gemensamma kalendarier, personalträffar var 4:e vecka, kompetensutvecklingsdagar mm. Tanken är att vi ska kunna ge våra elever och våra kommuner ett bredare och bättre utbud vilket vi klarar tillsammans. Vi får möjlighet att skapa attraktivare tjänster för vår personal då vi kan samverka om personal och inte minst så får lärarna ett större dynamiskare kollegium. Det har

bl a utmynnat i en schlagerfestival 2001 och en stor Beatleskonsert 2002 som sågs av minst 3500 personer, lägerverksamhet, samspelsdagar mm.

FÖR KUMLAS DEL har utvecklingen av kulturprojekten varit ett direkt resultat av vårt samarbete, vi har fått möjlighet att gemensamt anställa kulturpedagoger inom drama och dans. I Kumla finns det uttalat såväl i skolplanen som i politiska dokument att grundskola och musikskola ska samverka runt våra elever och våra verksamheter. Musikskolan bidrar med musik-, dans- och dramapedagog som tillsammans med grundskolans arbetslag utformar ett projekt utifrån skolans ordinarie planering. Tanken är att kulturämnena ska förstärka och tillföra ytterligare en dimension till temat KULTUREN. Det har varit teman om bland annat sopor och återvinning, olika nationaliteter/länder, 1700-talet och den dramatiska maskeradbalen, romarriket genom figuren Asterix ögon.

I APRIL 2004 SKA EN utredning vara klar om hur Musikskolan ska kunna nå alla barn i grundskolan. Är det så att vi kommer att bli en kulturskola med kulturaktiviteter likt kulturprojekten? Det vet vi i April 2004, helt klart är dock att det är ett intressant och stimulerande arbete. ■

Amazonliv

Den sanna berättelsen om ABC 603



**En utställning
av Staffan Ekegren**

Produktion av Sjöbete museum i samarbete med Kultur

Fredriksholmstrången - Kumla kommun och Tage Rönns - Hårklipping 80 AB

Tuta och Kör med Peter Flack

En kväll om vad du gör med bilen – och vad bilen gör med dig.

Medverkande: Peter Flack och Amazondoktorn Erolf Wallenius. Konfrencier: Staffan Ekegren.

Tid: Torsdagen den 15 jan kl. 19.00

Plats: Husaren

Biljettpris: 60 kr inklusive kvällsmacka som intages i anslutning till Amazonutställningen

Se vidare annons i lokalpress. Biljetter finns att köpa på Kumla Bibliotek från och med 13 dec.

Kumla Utställningshall
(Kumla bibliotek)

13 december 2003 – 29 februari 2004

Öppet: Mån-tors 10-20, fre 10-18, lör 11-14, sön 16-18





Vattenrening i Kvarntorp

Text: Peter Ericsson, Miljö- och hälsoskyddschef, och Göran Fagerström, Projektledare.

Historia

Från början av 1940-talet till mitten av 1960-talet bedrev det statsägda Svenska skifferoljebolaget brytning av alunskiffer och framställning av oljeprodukter i området. Av rest- och spilloljor från bl.a. skifferoljebolagets verksamhet och sedermera genom externa inköp framställde Supra AB ammoniak. Ammoniaktillverkningen upphörde 1982. Dessa företags samlade verksamhet lämnade efter sig en mycket svårt sargad och förorenad miljö. Den geografiska ytan som tagits i anspråk för dessa

verksamheter uppgår till totalt cirka 450 ha. Vattnet från området med vattenfyllda dagbrott, mark som återfyllts med skifferaska och den väldiga Kvarntorpshögen avvattnas via Frommestabäcken till Kvismare kanal och vidare till Hjälmarens.

Vattenrening

Det 50 år gamla vattenreningssystemet med serpentindammar m.m. fungerar för närvarande som reningsbassänger för metaller och oljor. Detta system är dock i

stort behov av omgående restaurering om det skall kunna fortsätta att fungera. Rötter från den vegetation som växer på damm-vallarna har fått vallarna att börja läcka och avlagringar av förorenade sediment försvårar kontrollerad vattenavledning.

Genom restaurering av den gamla vattenbehandlingsanläggningen kan vattenreningen förbättras.

En snar upprustning är nödvändig för att förhindra att den sista spillran av rening går förlorad och för att förhindra att de föroreningar som lagrats i systemet ger sig iväg nedströms. Därför kommer kommunen i samråd med Länsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökning (SGU) att arbeta fram ett åtgärdsprogram, där syftet är att långsiktigt minska den mängd föroreningar, som transporteras från Kvarntorp med ytvattnet.

Miljöeffekter

Genom restaurering av den gamla vattenbehandlingsanläggningen kan vattenreningen förbättras. I takt med att Kvarntorps högen så småningom svalnar kan mängden lakvatten och därmed föroreningar från högen komma att öka. Därför är återställningen av vattenreningsanläggningen av största vikt.

Kulturmiljövården

Vattenreningssystemet norr om Kvarntorps högen ingick tidigare i Skifferoljebolagets anläggningar och utgör en del av den industriella kulturmiljö som lämningarna från skifferoljepoken utgör. Den planerade vattenbehandlingen innebär att delar av den gamla anläggningen rustas upp och görs tillgänglig för allmänheten vilket bidrar till

ökad kunskap om denna unika del av Sveriges industriella historia.

Tidsplan

Ett åtgärdsprogram kommer att upprättas samt antagande av entreprenör för att sedan kunna komma igång med anläggningsarbetena till våren 2004. Arbetena kommer sedan att pågå fortlöpande fram till årsskiftet 2005/2006.

Finansiering

Projektet beräknas kosta drygt 30 milj. Åtgärderna finansieras av staten, kommunen står för projektledning. ■



Vattenreningssystemet som det såg ut när det var nyanlagt.

Nyårsfirande

på Kumla torg

Scenuppträdande

Musik

Sång

Nyårstal

Fyrverkeri

Välkommen!

Se utförligt program i lokalpress.

Arr: Kumla kommun Kultur - och fritidsförvaltningen i samarbete med lokala föreningar och företag.

Kultur och fritid, Ishallen

Allmänhetens åkning i ishallen pågår så länge det finns is i hallen.

Normalvecka:

Måndag	15.30-16.45 utan klubba
Tisdag	15.30-16.45 utan klubba
Onsdag	15.30-16.45 med klubba
Torsdag	15.30-16.45 utan klubba
Lördag	17.00-18.30 utan klubba
Söndag	11.00-12.00 med klubba

Vecka 52

Måndag	10.00-16.30 utan klubba 12.00-14.00 med klubba
Tisdag	10.00-16.30 utan klubba 12.00-14.00 med klubba
Torsdag	11.00-14.00 utan klubba
Fredag	11.00-14.00 utan klubba
Lördag	17.00-18.30 utan klubba
Söndag	11.00-12.00 med klubba

Vecka 1

Måndag	10.00-16.30 utan klubba 12.00-14.00 med klubba
Tisdag	10.00-16.30 utan klubba 12.00-14.00 med klubba
Onsdag	11.00-14.00 utan klubba
Fredag	10.00-16.30 utan klubba 12.00-16.00 med klubba
Lördag	17.00-18.30 utan klubba
Söndag	11.00-12.00 med klubba

Vecka 2

Måndag	10.00-16.30 utan klubba 12.00-14.00 med klubba
Tisdag	11.00-12.00 utan klubba
Onsdag	15.30-16.45 utan klubba
Torsdag	15.30-16.45 utan klubba
Lördag	17.00-18.30 utan klubba
Söndag	11.00-12.00 med klubba

Vecka 8, Sportlovet

Se vinterlovsprogrammet.

Fritidsgårdarnas öppettider läsåret 2003/2004

Fritidsgården Kvisten

Måndag	17.00-21.30
Tisdag	17.00-21.30
Onsdag	17.00-21.30
Torsdag	17.00-21.30
Fredag	20.00-24.00
	Diskotek "Plejset"

Kumlaby Fritidsgård

Tisdag	17.00-21.30
Onsdag	17.00-21.30
Torsdag	17.00-21.30

18 december -7 januari är fritidsgårdarna stängda.

Virus och bakterier

Influensasäsongen står för dörren och nu är det aktuellt att vaccinera sig.

Text: Ruth Wistrand, Tf Vårdcentralschef

HÖSTEN ÄR EN MÖRK TID. Vi flyttar inomhus och kommer närmare varandra. Vi byter virus och bakterier och är lite förvånade över att förkylningarna "aldrig ger sig". Influensasäsongen står för dörren och nu är det aktuellt att vaccinera sig. I likhet med förra året gäller en patientavgift satt av Örebro läns landsting på 180 kr. Högstnadsskyddet gäller för personer över 65 år samt för personer med kroniska sjukdomar, t ex hjärt- och kärlsjukdom, lungsjukdom, diabetes, som medför förhöjd risk för svår influensa oavsett ålder.

Den kommer oftast plötsligt med hög feber, huvudvärk och ont i "hela kroppen"

INFLUENSAVIRUSET SPRIDER SIG snabbt och tiden från smitta till insjuknande är en till tre dagar. Den kommer oftast plötsligt med hög feber, huvudvärk och ont i "hela kroppen". Man känner sig helt orkeslös. För patienter med nedsatt kondition kan det ta mycket lång tid att bli återställd. Detta är vanligare hos patienter med KOL och hjärtsvikt.

Följsjukdomar som lunginflammation kan kräva sjukhusvård och är oftast ansvarig för dödsfallen i samband med en influensaepidemi.

DENNA SÄSONG är det extra viktigt att vaccinera sig emot influensan på grund av följande skäl:

1. Vi har en låg vaccinationstäckning i länet (ca 30% av åldersgruppen 65 -85 år). För att förhindra att sjukdomen sprider sig bör man ha en täckning på ca 80%.
2. Personer med stora vårdbehov i eget boende har inte nåtts vid tidigare kampanjer. Dessa personer behöver ofta sjukhusvård när de får influensa.

KONTAKTA VÅRDCENTRALEN i ditt område eller kommunens distriktsköterskor om du har hemtjänst för att få din vaccination.

Att du har haft influensa tidigare gör dig inte immun mot årets influensa! Har du tidigare någon gång blivit sjuk av vaccinationen kan det bero på att du redan hade ett virus i kroppen. Den riktiga influensan skulle i så fall ha gjort dig ännu sjukare än vaccinationen!

DEN 28 NOVEMBER var det återinvigning av Kungsvägs mottagningen så nu är alla välkomna att besöka våra fina lokaler.

VI PÅ VÅRDCENTRALEN vill samtidigt passa på att önska alla en God Jul och Gott Nytt År! ■

Kumla kommuns kulturpris 2003

Text: Kulturpriskommittén

Kulturpriskommittén beslöt vid sammanträde den 29 oktober 2003 att föreslå kommunstyrelsen besluta att tilldela **Ingela Gustafsson** årets kulturpris med följande motivering:

”UNDER LÅNG TID, drygt 30 år, har Ingela Gustafsson varit anställd på Kumla bibliotek varav tio år som bibliotekschef. Med stor entusiasm och oegennyttigt arbete har hon kämpat för bibliotekets plats i samhället. Hon har speciellt värnat om högsta kvalitet när det gäller bibliotekets bokbestånd och informationsverksamhet. Ingela Gustafssons djupa litteraturkännedom har inte bara varit ovärderlig när det gäller uppbyggandet av ett allsidigt bokbestånd utan även för läsfrämjande insatser för grupper och enskilda. Under många år har Kumla bibliotek legat i den absoluta Sverigetoppen mätt i utlåningsfrekvens per kommuninvånare.

INGELA GUSTAFSSON HAR också hängivet arbetat för att biblioteket inte bara ska bestå av bokutlåning utan vara en plats för andra kulturyrtringar än litteratur.



Ingela Gustafsson är den glada mottagaren av kulturpriset 2003.

Med sitt eget djupa personliga intresse för musik, teater, konst mm har det varit naturligt för henne att arbeta för att även dessa kulturyrtringar ska ges en plats i biblioteket. Härvid har hon ofta lyckats intressera lokaltidningarna i marknadsföringen av aktiviteterna.

Ingela Gustafsson har medverkat till en mental grogrund där biblioteket fungerar som plats och arena för de mest skilda aktiviteter. Hon initierade programserien Café Kumlingen och har arrangerat författarbesök liksom träffar med grupper av invandrare och handikappade. Barnverksamheten Bokbollen har legat henne varmt om hjärtat.

SIN YRKESKARRIÄR krönte Ingela Gustafsson med invigningen av Kumlas nya bibliotek, ett bibliotek som lovordats av besökare från andra kommuner. Givetvis hade bibliotekets goda renommé och höga besöksantal medverkat till kommunens villighet att satsa på en ny biblioteksbyggnad. Under överskådlig tid kommer Kumla bibliotek att vara en av Sveriges vackraste biblioteksbyggnader. Kommuninvånarna har tagit biblioteket till sina hjärtan och utnyttjar flitigt bland annat dess omfattande tidnings- och tidskriftsavdelning.

INGELA GUSTAFSSON HAR med goda medarbetares insatser arbetat med att etablera biblioteket som en resurs för demokratin i Kumla kommun – en mötesplats och ett forum för det offentliga samtalet. Samarbetet med föreningar, studieorganisationer och övriga parter inom folkbildningen har med åren blivit omfattande. Ett rikt differentierat folkbildningsarbete kräver en livaktig biblioteksverksamhet och Ingela Gustafsson har i Kumla verksamt bidragit till att fylla detta krav” ■

Långvariga elavbrott

Är du förberedd på ett längre elavbrott? Vet du hur du ska göra när det inte finns vatten, värme eller belysning där Du bor?

Text: Sara Klerestam, Beredskapssamordnare

MED JÄMNA MELLANRUM drabbas vi av elavbrott. De allra flesta pågår bara en stund, men ibland blir dom långvariga. Om ett elavbrott blir långvarigt och det dessutom är vinter, kallt och mörkt utomhus, kan man räkna med att det även kan bli kallt och mörkt inomhus. Då är det bra om man har förberett sig och att man har de nödvändigaste sakerna hemma.

OM ELEN FÖRSVINNER slås ofta stora delar av husets uppvärmningssystem ut och det innebär att det så småningom också blir kallt inne i huset. Enligt Energimyndigheten (www.energimyndigheten.se) innebär detta dock inte någon överhängande fara för människor. Om man tänker sig att det är -10 C° utomhus och att man har ett normalisolerat hus, så tar det ändå mellan ett till tre dygn innan temperaturen inomhus har sjunkit ner till +10 C°. Temperaturen sjunker alltså ganska sakta. Det finns ändå anledning att tänka på hur man kan behålla värmen i huset eller lägenheten så länge som möjligt.

ETT TIPS KAN VARA ATT man bestämmer sig för att bara använda sig av ett rum. Välj då ett rum som ligger i söderläge. Om det finns persienner eller rullgardiner för fönstrena ska man dra ner dessa. Om detta inte finns kan man istället sätta upp filter för fönstren. På så vis minskar man avkylningen av rummet.

DET ÄR BRA OM MAN HAR ljus och tändstickor hemma. Ljusen ger både värme och belys-

ning. Det kan vara stearinljus, värmeljus eller någon form av oljelampor. Kom ihåg att bränna endast ett ljus i taget. Har man tänd många ljus kräver dessa mycket syre, men de lyser inte upp nämnvärt bättre än vad ett ljus gör. Tänk även på att husets ventilationssystem kan ha slutat fungera i och med elavbrottet, och med tanke på det är det viktigt att man vädrar mellan varven. Vädra kort, men ofta.

"Man kan själv ordna med dricksvatten om man använder vatten från sjöar eller vattendrag."

MAN SKA GIVETVIS klä sig så att man inte fryser, och det är särskilt viktigt när temperaturen inomhus sjunker. Varma tröjor, raggsockor, mössor och filtar är bra att ha till hands. Det hjälper till att hålla värmen. Till kvällen när man skall gå och lägga sig är det bra om man har en sovsäck för den brukar kunna hålla värmen. Om man inte har en sovsäck kan man ta en madrass och lägga den under ett bord och sedan lägga filter över bordet. Filtarna skall hänga ner till golvet på alla fyra sidor. På så vis kan man behålla värmen i "sovkojan". Är man flera i familjen bör man sova i samma rum, och kanske till och med i samma säng. En människa avger under sin vila lika mycket värme som en 70 watts glödlampa, så ta vara på den värmen!

HAR MAN TILLGÅNG TILL en kamin hemma är det en utmärkt värmekälla, men elda inte

på natten! Det skall man endast göra om man har en eldvakt till kaminen. Lämna inte heller tända ljus när ni sover. Lämna för övrigt aldrig tända ljus när ni lämnar ett rum, och kom ihåg att barn inte skall vara ensamma i ett rum med tända ljus!

KONTROLLERA MED JÄMNA mellanrum att er brandvarnare fungerar och att ni har extra batterier till den. Se även till att ni har brandsläckningsmaterial till hands.

Vattenförsörjning

Längre elavbrott kan även få konsekvenser för vattenförsörjningen. Vattenverket i Kumla har ett reservaggregat som kopplas på ifall strömmen går, men har man en egen brunn kan pumpen som pumpar upp vattnet ur brunnen stanna vid ett elavbrott. I de områden där invånarna har egna brunnar kan kommunen ordna med tankbilar som fylls med vatten. Tankbilarna körs till olika hämtställen, där kommuninvånarna själva får hämta vatten i egna dunkar. Detsamma gäller om det blir avbrott på någon av kommunens vattenledningar. Information om hämtställen kan ges via servicemeddelande i radio och TV.

OM ELAVBROTET VERKAR bli långvarigt är det bra om man fyller på kärl eller flaskor från kranen innan vattnet försvinner. Räkna med ett par liter per familjemedlem.

MAN KAN SJÄLV ORDNA med dricksvatten om man använder vatten från sjöar eller vattendrag, och finns det snö ute kan man smälta den. Innan man använder vattnet bör man dock rena det. Det gör man genom att silar bort småpartiklar med ett filter, t ex ett kaffefilter. Efter det skall man koka vattnet utan lock i minst fem minuter. Det går även bra att använda apotekets vattenreningstabletter.


Överlevnadsburk

Civilförsvarsförbundet är en frivillig organisation som arbetar för att ge människor kunskap och färdigheter att förebygga och klara nödsituationer i samhället. Förbundet rekommenderar att man har en så kallad överlevnadsburk hemma. I denna burk bör det finnas:

EN FICKLAMPA MED reservbatterier; en liten batteridriven radio med reservbatterier; tändstickor; värmeljus; extra proppar; vattenreningstabletter och/eller vattenfilter; reservmedicin; druvsocker, socker och choklad; kaffepulver och tepåsar; en reservnyckel; en fickkniv, mejsel och tång; plast- och fryspåsar; papper och penna; kontanter i sedlar samt något spel.

DET ÄR ÄVEN BRA om man har extra mat i händelse av ett långt elavbrott. Olika sorter av konserver, soppor, ris, pasta, potatismospulver, hårt bröd och saft är några exempel på livsmedel som det kan vara bra att ha hemma.

PÅ CIVILFÖRSVARSFÖRBUNDETS hemsida, www.civil.se, kan man få fler goda råd om hur man skall klara av en nödsituation. Det går även att få information från Civilförsvarsförbundets Örebrodistrikt, telefonnummer 019-18 38 90. ■



Gör det till en vana att alltid byta batterierna i Er brandvarnare till första advent!



Passa på att låna en god bok från bokbussen. Den kommer till en plats nära dig.

Bokbussen turer 2004

Ekeby/Kvarntorp - torsdagar

Ekeby (Macken) 16.45-18.15,
Skiffervägen 18.30-20.00
8 och 22 januari, 5 och 19 februari, 4 och
18 mars, 1 och 22 april, 6 och 27 maj,
10 juni, 1 juli

Hällabrottet - torsdagar

Vid affären 17.00-19.30
15 och 29 januari, 12 och 26 februari, 11
och 25 mars, 15 och 29 april, 13 maj, 3
och 17 juni

Sannahed - onsdagar

Tvärgatan, 18.00 – 19.30 **NY TID!**
14 och 28 januari, 11 och 25 februari,
10 och 24 mars, 7 och 21 april, 5 och 26
maj, 9 och 23 juni

Åbytorp - onsdagar

Stene skola 17.00 – 19.30
7 och 21 januari, 4 och 18 februari, 3 och
17 och 31 mars, 14 och 28 april, 12 maj,
2 och 16 och 30 juni

Landsbygdsturer

Brånsta	måndag 12/1, 9/2, 8/3, 5/4, 10/5, 14/6
Byrsta	måndag 19/1, 16/2, 15/3, 19/4, 17/5, 21/6
Eneby	måndag 26/1, 23/2, 22/3, 26/4, 24/5, 28/6
Nynäs	måndag 2/2, 1/3, 29/3, 3/5, 7/6
Berga	Tisdag 20/1, 24/2, 30/3, 4/5, 8/6
Hjortsberga	Tisdag 3/2, 9/3, 13/4, 18/5, 22/6
Rala	Tisdag 13/1, 17/2, 23/3, 27/4, 1/6
Vallersta	Tisdag 10/2, 16/3, 20/4, 25/5, 29/6
Öja	Tisdag 27/1, 2/3, 6/4, 11/5, 15/6
Björka	Torsdag 22/1, 19/2, 18/3, 15/4, 6/5, 3/6, 1/7
Ekeby by	Torsdag 15/1, 12/2, 11/3, 1/4, 29/4, 27/5, 17/6
Frommesta	Torsdag 8/1, 5/2, 4/3, 25/3, 22/4, 13/5, 10/6
Brändåsen*	Torsdag 15/1, 12/2, 11/3, 15/4, 6/5, 3/6, 1/7
Östra*	Torsdag 8/1, 5/2, 4/3, 1/4, 29/4, 27/5, 17/6

*förmiddagstur

Prästgårdsskogen - torsdagar

von Rosensteins väg 11.00 –12.00
NY DAG OCH NY TID!
8/1, 5/2, 4/3, 1/4, 29/4, 27/5, 17/6

Öppettider Biblioteket och utställningshallen

Jul och Nyår

22 dec	10-20	28 dec	16-18	3 jan	11-14
23 dec	10-17	29 dec	10-20	4 jan	16-18
24 dec	Stängt	30 dec	10-17	5 jan	10-17
25 dec	Stängt	31 dec	Stängt	6 jan	Stängt
26 dec	Stängt	1 jan	Stängt		
27 dec	11-14	2 jan	10-18		

Kultur och fritid, Kumlahallen

Simhallen

Tfn: 019-58 86 75

Öppettider:

Måndag och torsdag 09.00-20.30

tisdag, onsdag och fredag 07.00-20.30

lördag och söndag 09.00-15.30

Kassan stänger 30 minuter före baddidens slut.

Öppettider under jul och nyår:

23 dec 07.00-18.00

Annandag jul och
trettondagen 09.00-15.30

Julafton, juldagen, nyårsafton och nyårsdagen stängt.

Skolbad förekommer vardagar 08.00-16.00. För besked om möjligheten att bada med icke simkunniga barn i lilla bassängen, ring 019-58 86 75.

Tisdagar, lördagar och söndagar är lilla bassängen uppvärmd till 35 grader. Vissa tider är bassängen upptagen av skolklasser och simundervisning. Av tradition används tisdagseftermiddagarna till babysim.

Simundervisning för barn och vuxna ordnas regelbundet.

Vuxenkvällar

Onsdagar från kl. 18.00 är du välkommen att simma i lugn och avspänd miljö med soft musik och dämpad belysning. Åldersgräns 17 år.

Barn- och familjekvällar

Packa picknick-korgen och gör en kväll tillsammans. Fredagar från kl.17.30 är badet öppet för bad i lekens tecken och alla leksaker är tillgängliga. Ta gärna med simring, luftmadrass eller annan vattenleksak.

Under december månad har badet ett antal rabatterade erbjudanden. Var uppmärksam på annons i dagspress, samt på anslag i Kumlahallen.

Kumlahallens övriga lokaler är i mån av lediga tider bokningsbara för kommunens invånare på telefon 58 86 71, 58 86 75 eller 58 86 01.

Kvarntorpshögen skidanläggning

Drivs av Kumla skidklubb. Kontaktperson Curt Modin nås på 019-56 01 80 eller 070-646 40 20.



Regeringen vill förbättra folkhälsan

I propositionen "Mål för folkhälsan" lägger regeringen grunden för hur man ska arbeta för att skapa förutsättningar för god folkhälsa på lika villkor för hela befolkningen **Text:** Birgitta Munksten, Hälsoplanerare

PLANER FÖR DET LOKALA och regionala folkhälsoarbetet är ett av flera viktiga verktyg för att få till stånd ett långsiktigt arbete som griper över flera sektorer.

VÅREN 1997 ANTOG kommunfullmäktige ett lokalt Folkhälsopolitiskt program för arbetet i Kumla kommun. I vår kommun finns ett folkhälsoråd som arbetar med de här frågorna. Det består av tre kommunala politiker, förvaltningschefer, miljöchef och samordnare för Brottsförebyggande rådet

och samt representanter för primärvård, Kumla församling, Haluxa, ÖLIF (Örebro läns idrottsförbund) och försäkringskassan. Rådet möts fyra gånger om året.

TRYGGA OCH GODA UPPVÄXTVILLKOR. Ökad fysisk aktivitet. Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika. Detta är tre av de nationella mål som regeringen lagt fram och som kommunen redan i dag samverkar om.

I arbetet mot målet trygga och goda uppväxtvillkor strävar vi efter att skapa stödjande miljöer där barn och unga ges möjligheter att kunna göra hälsosamma val av livsstil och levnadsvanor. Att arbeta för en lokal skolutveckling genom Hälsofrämjande skola stärker barn och ungas hälsa och ger också förutsättningar för bästa möjliga lärande.

"De som tror att de inte har tid med fysisk aktivitet måste förr eller senare avsätta tid för sjukdom"

Edward Stanley

Stöd i föräldraskapet är en samverkan mellan primärvårdens preventiva enhet (mödravårdscentral/barnavårdscentral), socialförvaltning, barn och utbildningsförvaltningens stödverksamhet samt Kumla församling. Syftet med föräldrastödet är att



möta föräldrar och barn med stöd utifrån deras behov.

Arbetet med Barnkonventionen och utarbetandet av en Barn och ungdomshandlingsplan utgående från konventionen pågår utifrån målområde 3, Trygga och goda uppväxtvillkor.

MÅLOMRÅDET ÖKAD FYSISK AKTIVITET handlar om att ge en ökad medvetenhet om hälsovinsten med att röra på sig under minst en halvtimme varje dag. Ett inslag har varit Häsans dag som arrangerats runt Häsans stig.

Fakta

Sverige har fått en nationell folkhälsopolitik med elva målområden. Målområdena omfattar de bestämningsfaktorer som har störst betydelse för den svenska folkhälsan. Folkhälsoarbetet fokuseras på de faktorer som påverkar folkhälsan, det vill säga på livsvillkor, miljöer, produkter och levnadsvanor. Ansvaret för dessa är fördelade mellan olika sektorer och nivåer i samhället. Ett framgångsrikt folkhälsoarbete kräver därför aktiva insatser av flera samhällsaktörer inom flera politiska områden. (se även www.fhi.se)

ETT FÖRSLAG TILL Drogpolitisk handlingsplan för Kumla kommun som sammanfogar de Alkoholpolitiska, Tobakspolitiska samt Narkotikapolitiska programmen har under det senaste året arbetats fram. Handlingsprogrammet lägger grunden till ökade insatser i det drogförebyggande arbetet främst bland barn och ungdomar och utgår från det nationella målet 11.

ATT PERSONALEN ÄR arbetsplatsens viktigaste tillgång är en allmänt accepterad sanning liksom att en frisk personal ökar arbetsplatsens attraktionskraft. Inflytande och delaktighet är det allra första målområdet i den nationella folkhälsopolitiken och det finns vetenskapligt stöd för att anställdas inflytande på arbetsplatsen har en stor hälsofrämjande effekt. ■



3 år med Barnkonventionen

Den 20 november 1989 antog FNs generalförsamling Konventionen om barnets rättigheter, barnkonventionen. Det är första gången barns egna mänskliga rättigheter formuleras. Sverige ratificerade barnkonventionen i september 1990.

Text: Birgitta Munksten, Hälsoplanerare, och Annica Eriksson, Kommunalråd.

KONVENTIONEN UTGÅR från att barndomen har ett värde i sig och att barn är en utsatt grupp i samhället med särskilda behov av omvårdnad och skydd, som också innefattar ett rättsligt skydd. Konventionen tillerkänner barn medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Den bygger på fyra viktiga huvudprinciper: att barnet har rätt till likvärdiga villkor, att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut, att barnet har rätt till liv och utveckling samt att barnet har rätt att säga sin mening och få den respekterad.

MAJ ÅR 2000 GAV kommunstyrelsens arbetsutskott uppdraget att arbetet med en Barn och ungdomshandlingsplan skulle påbörjas. Under ordförandeskap av kommunalrådet Annica Eriksson bildades en arbetsgrupp med representanter från kommunens samtliga förvaltningar samt Kumla församling. Arbetsgruppens första resultatet blev, Mål för arbete enligt FNs konvention om barns rättigheter i Kumla kommun, antaget av kommunfullmäktige hösten 2001.

MYCKET HÄNDE fram till fullmäktige beslutet. Resan fram till ett färdigt måldokument om barnkonventionen skedde i samverkan med Rädda Barnen och Barnombudsmannen.

Dels genom information och utbildning av arbetsgruppens ledamöter och av nämnder, kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Arbetsgruppen reste på studiebesök till Kristinehamn för att inhämta erfarenheter. Södra skolområdet genomförde en utbildning för personal som arbetar med barn i åldern 5-10 år, Barnkonventionen & Tjosanhejsan.

VAD HÄNDE 2002?

2002 initierade arbetsgruppen en inventering med åsiktskort bland barnen i Kumla. Dessa åsiktskort redovisas i rapporten "Viktigt för mej" barn och ungdomar berättar i ord och bild om vad som är viktigt nu och i framtiden. På biblioteket visades åsiktskortet i utställningen "Barnens Rätt-



tigheter”. Åsiktskortet finns samlade i 12 pärmar och finns i dag vid Kumla bibliotek för den som är intresserad av att ta del av dem. Dansverkstäder arrangerades av Kulturaliansen för 7-12-åringar. På högstadiet fanns en dramapedagog från Kumla församling som arbetade med barnkonventionen.

FÖR FÖRSTA GÅNGEN är Kumlas skolor med i Barnrättsveckan som genomförs i samverkan med Rädda Barnen. Barnrättsveckan är internationell och vänder sig till elever och vuxna i grundskolan. Det är en temavecka om FNs konvention om barnets rättigheter som genomförs i anslutning till den 20 november, den dag då FNs generalförsamling antog Barnkonventionen 1989. Arbetet med barnkonventionen och Barnrättsveckan är ett långsiktigt arbete. Under veckan fokuseras arbetet på barnets rättigheter, men målet är självklart att det ska genomsyra skolans dagliga arbete.

FÖRSLAGET TILL SKOGSTORPSSKOLAN visas och stadsarkitektkontoret tar in synpunkter. Kulturaliansen i Örebro visar utställningen Fredssvampen på biblioteket. Syftet med Fredssvampen är att på barns villkor främja fred och integration i och mellan olika kulturer. Grunden i verksamheten är FNs deklaration om barnens rättigheter.

ETT SEMINARIUM på biblioteket utifrån rapporten ”Att vara barn i Kumla kommun – en betraktelse över barns liv och hälsa och organisationen av arbetet med barn och ungdom” genomförs i samverkan med Samhällsmedicinska enheten.

SAMMANFATTNINGSVIS var år 2002 ett aktivtetsår då mycket hände utifrån Barnkonventionen.

VAD HÄNDE 2003?

Arbetsgruppen initierade ett utvecklingsarbete för ett första barnbokslut. Detta barnbokslut kommer att redovisas våren 2004. Barnrättsveckan, vecka 47 erbjuds även detta år av Rädda Barnen och förhoppningsvis ser skolorna de möjligheter som finns för ett långsiktigt aktivt arbete med barnkonventionen. I skrivande stund finns inga av Kumlas skolor anmälda för deltagande. En övergripande Barn- och ungdomshandlingsplan ska upprättas. Av denna ska framgå hur barnkonventionen kan införlivas i beslut och verksamheter lokalt och klargöra hur barnperspektivet ska beaktas och hur barns och ungas inflytande ska förstärkas.

VAD HÄNDER 2004?

Arbetsgruppen avslutar sitt arbete under våren 2004. Gruppens förhoppning är att tillämpningen av barnkonventionen ska ge ett gemensamt förhållningssätt och ansvar för barn och ungdomar i Kumla kommun och ge dem en ökad trygghet, samhörighet samt bättre livsvillkor. ■



När ett barn säger: ”Vem bryr sig?” Kan det vara ett uttryck för att diskussionen känns helt meningslös. Att man struntar i frågeställningen. Men det kan också betyda att det nog ändå inte är någon som bryr sig om vad just han eller hon tycker. Vuxna måste lyssna mer på vad barn och unga säger. Det krävs lyhördhet och flexibilitet, olika arbetssätt och metoder. Barn är ingen homogen grupp. (Barnombudsmannen 2003)

Konstsidan

Text: Mats Runering

Konstnär: James Bates
Objekt: Skulptur
Titel: Bunker
Teknik: Murad tegelsten, jord och stybb.
Placering: Kvarntorpshögen
Ägare: Kumla kommun
År: 2002

NÄSTAN ALLRA LÄNGST UPP på Kvarntorpshögen står den – ”Bunker”. En del besökare associerar direkt till övergivna militära bunkrar från krig och orostider. Det skulle kunna vara en bunker från gränstrakterna mellan Tyskland och Frankrike eller utefter Atlantkusten. Andra besökare associerar till krematorieugnar i förintelseläger. Ofta har besökare sagt sig uppleva känslor av ångest eller obehag inför Bunker.

OAVSETT VILKA TANKAR man får om vad konstverket egentligen ska föreställa så förmedlar Bunker en stark känsla av övergivenhet. Detta intryck beror främst på de öppna gluggarna med kraftiga järnkarmar försedda med rostiga stabila luckor som vid kraftig vind gnisslande rör sig. Man förstår att ingen oljekanna nalkats gångjärnen på flera årtionden. Att tidens tand har gnagt på Bunker förstår man också av den väderbitna ytfinishen. Samtidigt förstår man att Bunker kommer att klara naturens angrepp i århundraden såvida inte människan tar bort den. Bunker är utstuderat murad med tegel av skiftande kvalitet och ytstruktur.

EN ANNAN TANKE: Med jord på sidorna och bakom fasaden står konstverket som en backstuga i utkanten av odlingslandskapet, på den sämsta jorden, inhysandes, för länge sedan, de fattigaste och resurssvagaste av människor.

EN MERA LÄTTKÖPT TOLKNING är att Bunker helt enkelt är ett minne från det industrisamhälle vi nu är på väg att lämna.

OM MAN STRUNTAR i vilken upplevelse Bunker kan förmedla: Bunker skapades av James Bates för platsen Kvarntorpshögen under juni och juli månader år 2002. Formspråket är inte lika starkt som i konstverket Absit Omen av Kent Karlsson men det är mer laddat och väcker mer känslor. James Bates kallar konstverket för Bunker eftersom det liknar en bunker. Likheten är dock enligt honom en villfarelse. Konstverket är dedikerat till James far, Charles Bates, som dog två veckor innan Bunker var klar och som deltog i de allierades huvudinvasion av Västeuropa - i Normandie juni 1944.

JAMES BATES är ursprungligen från England men har efter studier på Konsthögskolan i Stockholm blivit kvar i Sverige. Han är nu huvudlärare i skulptur på Örebro Konstskola. James Bates finns sedan 2001 representerad med den närbesläktade skulpturen Backdoor utefter Å-promenaden i Örebro. ■



James Bates skulptur "Bunker" förmedlar en stark känsla av övergivenhet.